

AJALUGU

Populaarne Barbie tähistas juubelit

29 cm pikkune plastnukk, kellest on saanud miljonite väikeste tüdrukute lemmikmängukaaslane kogu maailmas, tähistas eelmisel kuul oma 50. sünnipäeva. 9. märtsil 1959. aastal toodi nukk New Yorgi mänguasjamessil esimest korda avalikkuse ette ning seda saatis silmapilkne edu – juba samal aastal müüdi väikesed plastikdaame 300 000 eksemplari.

Barbie edu pant mänguasjaturul oli tema täiesti uudne väljumine. Tolleaegsed nukud meenutasid oma näo ja keha poolest süle- või väikelapsi, Barbie riided ja väljumine on aga aastate jooksul sarnanenud peamiselt kas keskkooliealise neiu või 20ndates eluaastates naisega.

Barbie looja Ruth Handler märkas, et tema tütar armastas nukkudega mängides matkida täiskasvanute töid ja tegemisi. Euroopas reisides avastas Handler Bild Lilli nimelise naisnuku. Sakslanna Lilli oli tegelane täiskasvanutele suunatud koomiksist: särtsakas, aga väga bravuurikas naine, kes teadis, mida ta tahab, ega kõhelnud oma eesmärkide saavutamiseks ka mehi ära kasutamast.

Lilli nukud polnud mõeldud lastele, vaid neid müüdi täiskasvanutele mõeldud baarides ja tubakakauplustes pilakingina. Handler töötas nuku veidi ümber ja nimetas ta Barbiks. Mattel Inc. – praegu maailma suurim mänguasjakorporatsioon – ostis Bild Lilli nuku õigused ära ning leides, et suurel laval on kohta vaid ühele staarile, lõpetas 1964. aastal ninaka töölistudruku tootmise.

Barbie sada ametit

Nimelt on Barbie pidanud praeguseks hetkeks kokku 108 erinevat ametit. Näiteks 1965. aastal oli Barbiet võimalik näha kosmonaudi-kostüümis, 1997. aastal töötas ta hambaarstina. Barbie CV-s on kirjas veel sellised elukutsed nagu stjuuardess, tsirkuseartist ja paleontoloog. Ameerika Ühendriikide presidendiks on ta kandideerinud koguni kolmel korral.

Oma viiekümne eluaasta jooksul on Barbie inspireerinud lugematul hulgal moedisainereid ning lasknud ennasti moevooludel mõjutada. Veebruaris toodi New Yorgi moenädalal poodiumitele elusuurusel Barbie-nukud, kes kandsid 50 tippdisaineri valmistatud rõivaid. Öhtu- ja kokteilikleite kujundasid nukule selleks pidulikuks sündmuseks teiste seas Diane von Fürstenberg, Betsey Johnson, Tommy Hilfiger, Vera Wang jpt.

Samal veebruarikuul toimus Nürnbergi mänguasjamessil aga teist laadi Barbie-moetendus – Saksamaal näidati, milliseid rõivaid ja kostüüme on siresäärne ja peenehipaline nukk viiekümne aasta jooksul seljas kandnud.

Barbie glamuurne elu pole siiski kulgenud päris probleemidelt. Nuku keha-proportsioonide põhjal on välja arvestatud, et kui Barbie oleks tõeline naine, oleks tema rinnauübermõõt 91 cm, vööübermõõt 46 cm ja puusaübermõõt 84 cm. Oma 180 cm pikkuse juures kaaluks ta 46 kilogrammi, mis on selgelt ebatervislik. Peale selle, et Barbiet on süüdistatud anoreksia propagandas, on aastate jooksul kahanenud ka nuku müüginumbrid.

Kuigi varasematel aastatel on Barbie nii mõnedki oma nooremad rivaalid seljatanud (kas keegi mäletab veel Sindy nukku?), siis viimased seitse aastat on Bratzi moenukud olnud Barbiele ohtlikuks konkurendiks ning on Barbiedelt näiteks Suurbritannia turu juba üle võtnud.

Sellegipoolest on Matteli juhid optimistlikud. Suurejoonelised Barbie juubelpidustused peaksid kestma aasta läbi. Nukkude tootmise kõrval suunab mänguasjatootja järjest enam raha Barbie brändi arendusse. Kui väikesed tüdrukud matkivad Barbiedega mängides täiskasvanute maailma, siis suurtel tüdrukutel aitab Barbie-maailm nüüd uuesti lapsepõlvemaad külastada. Hiinas Shanghais avatakse peagi Barbie kaubamaja, mis hakkab noortele naistele müüma riideid, kosmeetikat ja aksessuaare.

Kalleim Barbie-unistus,

Barbie aastast 1959

TEAVE

Kas teadsid, et:

Barbiel on viis öde ja üks vend, kaks tädi- ja onutü-tart, kolmkümmend üks sõpra ja üks poiss-sõber. Iga sekund müüakse maailmas keskmiselt kolm Barbiet. Barbiedele on riideid loonud ka Calvin Klein ja Yves Saint Laurent

Kasulik teada:

Barbie näitus Tartu Mänguasjamuuseumis 18.02-06.09 (www.mm.ee)

mis moemajja müügile tuleb, on 180 000 krooni maksev pulmakleit.

Barbie ja Ken tänapäeval

Barbie ja Ken aastast 1977

Mia (vasakul) ja Marleen Andersonil on kahepeale kokku kümme-kümmend Barbie-nukku.

Erakogu